

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४
द्वितीय वर्ष
सत्र – ३
विषय:- भारतीय समाज (भाग-१) (SC-303)

दिनांक: २४/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) (४०)
१. ब्रिटिशपूर्व भारतीय समाजातील आर्थिक व्यवस्थेची माहिती स्पष्ट करा.
 २. भारतातील लोकसंख्येच्या वैशिष्ट्यांची माहिती लिहा.
 ३. भारतातील विवाहसंस्थेचे बदलते स्वरूप यावर माहिती लिहा.
 ४. भारतीय समाजातील विविध धर्मावर निबंध लिहा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३०)
१. प्राचीन भारतीय समाजातील सामाजिक व्यवस्था कशी होती ते स्पष्ट करा.
 २. आधुनिक काळातील जातिव्यवस्थेतील परिवर्तनाची कारणे लिहा.
 ३. ब्रिटिशकालीन भारतातील प्रशासनव्यवस्थेवर माहिती द्या.
 ४. प्राचीन भारतीय समाजातील राजकीय व आर्थिक व्यवस्थेवर स्पष्टीकरण द्या.
 ५. ब्रिटिश आमदानीत भारतातील जातिव्यवस्था व स्त्रियांची स्थिती यातील परिवर्तन स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (३०)
१. भारतातील जातिव्यवस्थेची प्रमुख वैशिष्ट्ये
 २. अस्पृश्य म्हणजे कोण? अस्पृश्यता निर्मूलनावर माहिती लिहा
 ३. लोकसंख्या नियंत्रण
 ४. ब्रिटिशकालीन भारतीय समाजातील राजकीय व कायदा व्यवस्थेतील बदल

Translation in English

Sub: Indian Society (Part-I) (SC-303)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain in detail the economic system during pre-British period.
2. Write in brief the various features of Indian population.
3. Write in brief on the changing nature of marriage institution in India.
4. Write an essay on different religions in India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain how was the social system of ancient India.
2. Enumerate the factors responsible for bringing changes in the caste system.
3. Explain the administrative system in Indian society during British period.
4. Explain in detail the ancient Indian political and economic system.
5. Explain in detail the transformation of caste system and status of women during British period.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. The main features of caste system
 2. Who are untouchables? Describe on eradication of untouchability.
 3. Population control
 4. Changes in political and legal system during British period
-